

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Samorządu
Terytorialnego
i Polityki
Regionalnej**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ POLITYKI
REGIONALNEJ I WYDATKOWANIA
ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ
(NR 2)
z dnia 8 maja 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej

– podkomisji stałej polityki regionalnej i wydatkowania środków Unii Europejskiej (nr 2)

8 maja 2024 r.

Podkomisja stała polityki regionalnej i wydatkowania środków Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Kamila Wnuka (Polska2050-TD)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– informację ministra funduszy i polityki regionalnej na temat stanu prefinsowania „Krajowego planu odbudowy”;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Monika Sikora** podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami oraz **Marek Wleklik** przedstawiciel Izby Gospodarczej „Farmacja Polska”.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Mateusz Daszewski** i **Sławomir Jakubczak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Szanowni państwo, otwieram 2. posiedzenie podkomisji stałej polityki regionalnej i wydatkowania środków Unii Europejskiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Witam panie i panów posłów. Witam zaproszonych gości, przedstawicieli Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Serdecznie, gorąco witam panią podsekretarz stanu, panią minister Monikę Sikorę, a także panią dyrektor Departamentu Koordynacji Krajowego Planu Odbudowy, panią Monikę Dołowiec, oraz pana dyrektora Departamentu Budżetu, pana Marka Kalupę. Witam także przedstawiciela Izby Gospodarczej „Farmacja Polska” – pana Marka Wleklika.

Przede wszystkim porządek dzienny przewiduje dzisiaj rozpatrzenie informacji ministra funduszy i polityki regionalnej na temat stanu prefinansowania KPO. To jest temat, który mocno interesuje całą podkomisję, zresztą myślę, że i komisję i wszystkich 460 parlamentarzystów. Proszę panią minister o zabranie głosu i przedstawienie informacji. Później utworzę dyskusję.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Monika Sikora:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, również w imieniu pani minister Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz dziękuję za zaproszenie na dzisiejsze wysłuchanie oraz za zaproszenie do przedstawienia stanu prefinansowania KPO.

Szanowni państwo, jak państwo wiedzą, Polska otrzyma w ramach KPO kwotę 59 mld euro, która została podzielona na dwie części. Mamy tutaj część dotacyjną w wysokości 25,3 mld euro oraz część pożyczkową w wysokości 34,5 mld euro. Do tej pory z Komisji Europejskiej na finansowanie KPO otrzymaliśmy ponad 11 mld euro, co odbyło się na dwóch etapach. Pierwsza część to środki z tytułu zaliczki REPowerEU, które otrzymaliśmy 28 grudnia 2023 r. Mówimy tu o kwocie ponad 5 mld euro, z czego 550 mln to część dotacyjna, a reszta to część pożyczkowa. Kolejno, 15 kwietnia tego

roku z tytułu pierwszego wniosku o płatność otrzymaliśmy ponad 6,3 mld euro, z czego 2,7 mld euro pochodzi z części dotacyjnej oraz 3,6 mld euro z części pożyczkowej.

Warto podkreślić, że w latach 2022–2023 działania prowadzone w ramach KPO były finansowane przez Polski Fundusz Rozwoju ze środków krajowych. W tym okresie wypłacono beneficjentom kwotę 5,2 mld zł. Jednak warto podkreślić, że od stycznia 2024 r. wypłaty w ramach KPO są realizowane już w oparciu o środki z wymienionej zaliczki i pierwszego wniosku o płatność. Natomiast jeżeli chodzi o środki z części dotacyjnej KPO, są one wykorzystywane na wypłaty bieżących zleceń składanych do PFR SA przez instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji lub jednostki je wspierające. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej weryfikuje składane tu zlecenia i potwierdza dostępność środków europejskich na ich realizację. Dotychczas w części dotacyjnej KPO zostało wypłacone ponad 7,7 mld zł.

Chciałabym przedstawić kilka najważniejszych inwestycji, które otrzymały największe kwoty. W pierwszej kolejności program „Czyste powietrze” realizowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska otrzymał ponad 3,4 mld zł. Są to inwestycje na dofinansowanie kompleksowej termomodernizacji budynków mieszkalnych oraz wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła. Kolejno, wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne – mówimy o wypłacie ponad 1,3 mld zł. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu do wypłaty ponad 778 mln zł. Celem inwestycji, która jest realizowana przez MRiRW, jest zwiększenie odporności podmiotu łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych.

Inne inwestycje to wsparcie rozwoju nowoczesnego kształtowania zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie. Tu mówimy o kwocie prawie 765 mln zł. Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam, do wypłaty w kwocie ponad 337 mln zł. Celem inwestycji jest oczywiście zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości infrastruktury telekomunikacyjnej i nowoczesnych usług łączności elektronicznej na terenie całego kraju oraz ciągłe wspieranie ich rozwoju.

Inne inwestycje to linie kolejowe PKP PLK, które otrzymały wypłatę na kwotę ponad 321 mln zł. Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiającego w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych oraz poprawę jakości reintegracji w podmiotach ekonomii społecznej. inwestycja realizowana przez MRPiPS – to wypłaty na kwotę ponad 135 mln zł. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego prawie 118 mln zł.

Wreszcie dofinansowanie do tworzenia miejsc opieki dla dzieci do lat trzech w ramach programu „Maluch+”, wypłaty w kwocie prawie 112 mln zł. Mówię tu o zwiększeniu dostępności miejsc takiej opieki, inwestycjach, dofinansowaniu do kosztów budowy czy remontu budynków.

Tutaj, biorąc pod uwagę konkretne efekty finansowania, można powiedzieć, że 294 762 budynki – w nich zostały wymienione źródła ciepła i są to budynki jednorodzinne. Termomodernizacja, instalacja OZE w budynkach mieszkalnych – to 260 432 budynki. Również 18 962 rolników i rybaków, którzy zrealizowali projekty modernizacji infrastruktury i wyposażenia. Powstały 962 nowe miejsca w placówkach opiekuńczych, czyli takich jak żłobki czy kluby dziecięce dla dzieci do trzeciego roku życia. Tu także 206 216 nowych komputerów przenośnych do dyspozycji nauczycieli.

Przechodząc teraz do prognoz wydatków w części dotacyjnej KPO, można powiedzieć, że zgodnie z prognozami, które przekazaliśmy do PFR przez instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji do końca lipca bieżącego roku, planowane jest złożenie zleceń do PFR na łączną kwotę 5,16 mld zł. Biorąc pod uwagę prognozy płatności oraz przewidywane transfery środków z UE, w chwili obecnej nie ma potrzeby zaciągania przez PFR dodatkowych zobowiązań na finansowanie KPO.

Odnosząc się do części pożyczkowej KPO, tutaj w efekcie otrzymania środków z tytułu zaliczki REPowerEU oraz pierwszego wniosku o płatność minister funduszy i polityki regionalnej wyznaczyła limity wypłat środków. W ramach poszczególnych inwestycji pożyczkowych KPO mogą być przekazywane przez ministra finansów środki na rach-

nek instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji. Instytucje te mogą zatem wnioskować o wypłatę środków z części pożyczkowej KPO. Limit wyznaczony przez ministra funduszy i polityki regionalnej na 2024 r. na wypłaty w inwestycjach pożyczkowych to 28,2 mld zł. Zgodnie z art. 38 ustawy budżetowej na 2024 r. kwota, do której mogą być udzielane pożyczki dla inwestycji stosujących mechanizm wsparcia zwrotnego w 2024 r., to 33,6 mld zł. Do obsługi płatności w części pożyczkowej KPO wykorzystany będzie przez ministra finansów informatyczny system obsługi budżetu państwa TREZOR, który został odpowiednio rozbudowany w tym zakresie. Warto podkreślić, że dotychczas nie zostały zrealizowane żadne płatności w części pożyczkowej KPO.

Kończąc, chciałam tylko powiedzieć, że mając na uwadze harmonogram wniosków o płatność do Komisji Europejskiej, w tym roku planujemy wysłać jeszcze cztery wnioski o płatność. Drugi i trzeci najpóźniej we wrześniu tego roku, natomiast piąty i szósty w grudniu. Przewidujemy, że w tym roku do Polski trafią jeszcze środki w ramach drugiego i trzeciego wniosku o płatność. Myślę, że to podsumowuje najważniejsze punkty, więc dziękuję.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Dziękuję, pani minister, za ogólne przedstawienie tego programu w liczbach.

Czy ktoś z państwa, pań i panów posłów, ma pytania? Też będę miał kilka pytań, ale pozwolę najpierw oddać...

Posel Jacek Karnowski (KO):

Chyba, że pan chce pierwszy.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Proszę, niech pan zacznie.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Jacek Karnowski. Mam takie pytanie do pani minister odnośnie do termomodernizacji budynków mieszkalnych. Czy to jest program robiony przez gminy, miasta?

Dyrektor Departamentu Koordynacji Krajowego Planu Odbudowy Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej Monika Dołowiec:

Dzień dobry. Jedna część programu jest realizowana przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Ta część dotyczy wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Wsparcie oferowane jest bezpośrednio właścicielom tych budynków.

Natomiast druga część inwestycji jest realizowana przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii w ramach programu „Termo”. Tutaj wsparcie kierowane jest do gmin na termomodernizację budynków wielorodzinnych.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Proszę mi powiedzieć jeszcze, jak mogę dopytać. Bo jednak miasta i gminy przeprowadzają bardzo kompleksową termomodernizację budynków użyteczności publicznej, typu szkoły, przychodnie zdrowia czy budynki urzędów. Czy przewidywali państwo – wręcz stawiałbym wniosek o to – możliwość rozszerzenia tego na inne budynki użyteczności publicznej?

Dyrektor departamentu MFIPR Monika Dołowiec:

W ramach KPO jest jeszcze jedna inwestycja, która dotyczy budynków publicznych dotyczących lokalnej aktywności kulturalnej. Część z tych budynków jest w posiadaniu gmin. Natomiast w trakcie rewizji obecnie prowadzonej w KPO rzeczywiście pojawiły się wnioski ze strony samorządów o rozszerzenie katalogu potencjalnych beneficjentów o budynki użyteczności publicznej, jakby w większym obszarze. Szczerze – nie było zgody Komisji Europejskiej, żeby na tym etapie rozszerzyć ten katalog. Więc...

Posel Jacek Karnowski (KO):

A te pierwsze, o czym pani mówiła, o kulturze, to?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Lokalne ośrodki kulturalne to inwestycja, która lada chwila będzie uruchomiona przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Chodzi na przykład o biblioteki, tak to kojarzę w szczególności.

Posel Jacek Karnowski (KO):

To będzie z części dotacyjnej?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Tak, z dotacyjnej.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Przez ministerstwo kultury, tak? Czy państwo rzeczywiście próbowali? Bolą nas te budynki użyteczności publicznej, bo to są podstawowe rzeczy – szkoły, przedszkola w gminach. Już pomijam urzędy, bo może to jest jakaś ciężka sprawa. Czy nie można spróbować jeszcze porozmawiać na ten temat? Bo to też jest walka ze smogiem, prawda?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Znaczy w szerszym zakresie możliwość termomodernizacji, poprawa efektywności energetycznej w miastach jest przewidziana w ramach inwestycji z Instrumentu Zielona Transformacja Miast. Ta inwestycja została uruchomiona na początku kwietnia. Natomiast to jest inwestycja w formule pożyczkowej z częściowym umorzeniem, z oprocentowaniem 0%. Tak że to jest szersza oferta dla...

Posel Jacek Karnowski (KO):

Jakie ministerstwo to prowadzi?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Posel Jacek Karnowski (KO):

To jest zerowe oprocentowanie?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Tak.

Posel Jacek Karnowski (KO):

A ile jest tam umorzenia? Pamięta pani?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Do 5% na obecnym etapie.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Wiecie państwo, my patrzymy tak z powodu trudnej sytuacji finansowej gmin. Chodzi nam o ratunek finansów gmin i możliwości wydania pieniędzy z KPO. Nie będę ukrywał, że w tych ostatnich latach te termomodernizacje były wielkie. Raczej byśmy wnioskowali – gdy będę stawiał taki wniosek jako podkomisja i do komisji, to żebyśmy jednak wnioskowali, żeby przenieść tę sprawę do części dotacyjnej. Bo 5% umorzenia to zawsze lepiej niż 0% umorzenia, a zawsze lepsza pożyczka zerowa niż pożyczka jakkolwiek oprocentowana.

Panie przewodniczący, będę tu stawiał wniosek, aby przenieść to do części dotacyjnej, zdecydowanie.

Pani mówiła o wyposażeniu szkół, to rozumiem – czy to także jest prowadzone przez ministerstwo edukacji, czy przez kogoś innego?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

W zakresie sprzętu to jest taka inwestycja wspólna Ministerstwa Cyfryzacji i edukacji. Dotychczasowe zakupy sprzętu realizowało Ministerstwo Cyfryzacji.

Posel Artur Jarosław Łącki (KO):

Czyli tu chodzi o te laptopy?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Chodzi o laptopy i o bony dla nauczycieli na przenośne komputery. Natomiast jeszcze jest jedna inwestycja – dotycząca wyposażenia cyfrowego szkół w laboratoria, na przykład sztucznej inteligencji. Dotyczy to szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Jest to inwestycja w formule pożyczkowej, natomiast ona jest objęta pełnym dofinansowaniem przez budżet państwa, czyli de facto dla odbiorców jest w formie grantów.

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

Ma pan mikrofon wyłączony.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Przepraszam państwa bardzo.

Jeżeli chodzi o szkolnictwo zawodowe wyższe, nie ma tutaj umowy o szkolnictwie średnim zawodowym? Czy to jest średnie szkolnictwo zawodowe?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Szkoły podstawowe, ponadpodstawowe?

Posel Jacek Karnowski (KO):

Nie, nie. To jest cyfryzacja. Chodzi o to...

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

Kiedyś to się nazywały technika albo szkoły zawodowe po podstawówce.

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

To są branżowe centra umiejętności. Jest to inwestycja realizowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. To jest inwestycja, która potencjalnie może dotyczyć szkół średnich. Natomiast tutaj zgłaszają się podmioty, które są gotowe otworzyć takie centrum kształcenia dorosłych bądź uczniów właśnie szkół ponadpodstawowych w zakresie jakiegoś zawodu. Tak że tutaj potencjalnie jest oferta dla szkół średnich, ale katalog jest szerszy.

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

Jak pani mówi – jak to się nazywa?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Inwestycja dotyczy branżowych centrów umiejętności.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Czy my będziemy mogli dostać to od państwa? Żeby nie dłużyli sobie tam.

Jeśli pan przewodniczący jeszcze pozwoli. Co z usługami społecznymi, to, o czym państwo... Odnosnie usług społecznych, to mówiliście o...

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

To jest wsparcie dla 1 tys. podmiotów ekonomii społecznej. Na obecnym etapie to wsparcie otrzymało ponad 776 podmiotów, docelowo 1 tys. podmiotów, które dostają środki na wyposażenie, na utrzymanie stanu zatrudnienia co najmniej przez rok. To jest inwestycja realizowana przez MRiPS.

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

Na przykład jakie to są organizacje?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Które mają status podmiotów...

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

Status NGO?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Tak, to są typowe NGO...

Posel Jacek Karnowski (KO):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów, pań i panów ma...

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

Tylko jedno...

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Proszę, proszę.

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

Może nie dosłyszałem. Czy mogłaby pani, pani minister, powiedzieć nam, jaka część z części dotacyjnej i pożyczkowej może być wykorzystana dla przedsiębiorców, szczególnie małych i średnich? Czy w ogóle jest taka możliwość, że mogą wykorzystać jakieś pieniądze na rozwój swoich rodzinnych firm?

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Okolo 30% całego KPO.

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

30% z tej dotacyjnej i pożyczkowej? Przepraszam, jeszcze dopytam – czy gestorem tych pieniędzy będzie głównie ministerstwo, czy sejmiki wojewódzkie?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

To znaczy tutaj chodzi o kilka różnych inwestycji. W zależności od tego, jak dane ministerstwo przyjęło sobie system wdrażania, to najczęściej wykorzystywane jest...

Posel Artur Jarosław Łacki (KO):

Przepraszam, a mógłbym dostać taki materiał od państwa, te 30%, które ministerstwa, jakie pieniądze? Wtedy mi to wystarczy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Odniosę się do tego, co wcześniej powiedział pan poseł Jacek Karnowski. Prosimy, jeżeli to możliwe, żeby to, co pani minister dzisiaj przedstawiła, żebyśmy te materiały otrzymali też w formie mejlowej. Poza tymi liczbami oczekiwałbym także harmonogramu, bo, szczerze powiedziawszy, te liczby były przytoczone. Na przykład ta największa pozycja, która jest, czyli „Czyste powietrze” w wysokości 3–4 mld zł realizowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Wiem, że na ten moment termomodernizacji nie ma w ogóle realizowanej, a jedynie został ogłoszony program wymiany źródeł ciepła. Jeżeli chodzi o kwestie termomodernizacji, to przynajmniej ja nie mam takiej wiedzy, chyba że coś ruszyło.

Moje pytanie brzmi. Część programów realizowana jest przez wasze ministerstwo, a część jest przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska – czy ruszył lub ruszy jakiś program realizowany przez wasze ministerstwo? A jeżeli ruszy, to kiedy? Jeżeli wy jako ministerstwo nie będziecie tego realizować, to z kim należy rozmawiać w tym temacie?

Tutaj są dwie kwestie. Pierwsza kwestia to właśnie to, co wspomniał pan poseł – samorząd. Jak samorządy mogą ubiegać się o obiekty użytkowania publicznego? Druga kwestia. W przypadku dużych i średnich miast zarządcy nieruchomości wielorodzinnych, tj. spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, na ten moment nie mogą korzystać z żadnych nowych programów z dofinansowania unijnego. Chciałem się zapytać, czy jak było wcześniej działanie 1.7.1 programu „Infrastruktura i środowisko” – czy coś takiego rusza i kiedy to w końcu rusza? Nie ukrywam, wiele osób z branży cały czas mnie pyta, zadaje pytania. Pan premier mówił o tym, że ruszy od lutego, później – że ruszy od marca. Nie jestem w stanie odpowiedzieć tym osobom na te pytania, ponieważ nie ma informacji z ministerstwa. Tak że prosiłbym w tej kwestii o odpowiedź. Jeżeli oczywiście państwo znacie odpowiedź, bo podobny wniosek skieruję na pewno do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Jestem świadomy, że gdy chodzi o „Czyste powietrze”, to głównie Ministerstwo Klimatu i Środowiska, a nie państwo. Wiem, że nie do końca chyba zapadła decyzja, co ma realizować Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, a co bezpośrednio wasze ministerstwo. Czy jesteście w stanie udzielić takiej odpowiedzi? To moje pierwsze pytanie.

Kolejna kwestia to integracja społeczna. Czy te podmioty ekonomii społecznej będą realizowane w ramach NIW, czy też w ramach zupełnie innego programu? To jest moje pytanie.

Za poprzednich rządów było wiele nieprawidłowości w tym zakresie, wiele zastrzeżeń, nawet medialnych. Nie chcę tutaj mówić głośno, ale różnego rodzaju programy były bardzo negatywnie postrzegane przez społeczeństwo. Chciałem się w związku z powyższym zapytać, jak to teraz ma wyglądać i które ministerstwo konkretnie to będzie realizować. Bo wy jako operator, rozumiem, finansowy, czyli środki z KPO, ale czy to będzie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na pewno, czy te nowo powołane ministerstwo integracji społecznej, bo takowe ministerstwo też mamy? Z tego co wiem, to NIW jest właśnie pod tym ministerstwem, a nie pod polityką społeczną. To też jest moje pytanie, jeżeli chodzi o te środki. Czy środki, o których tutaj mówiliście panie, są przeznaczone tylko na ten rok? Czy jest to ogólny plan finansowania z KPO na dłuższy okres?

Kolejne pytanie. Chciałem się zapytać o program „Maluch+”, bo tutaj padła kwota 112 mln zł, czyli bardzo niska kwota, jeżeli mówimy o całym państwie. Z tego co wiem, program „Maluch+” chyba za chwilę nie będzie funkcjonował w takiej formie, tylko będzie nowa ustawa, tzw. babciowe, o której będziemy za chwilę rozmawiać w Sejmie. Częścią tej ustawy będzie właśnie ten program. Ale koszt finansowania tego nowego projektu, na razie szacunkowo, wynosi 6–8 mld zł rocznie. Czy z KPO, z tego będzie tylko 100... Dla mnie to jest budżet państwa, a nie KPO. Ale czy dofinansowanie z KPO w tym zakresie będzie tylko 112 mln rocznie, czy to jest inna kwota, większa? Bo jeżeli to jest taka kwota, to jest bardzo, że tak powiem, symboliczna. Wydaje mi się, że w poprzednich latach to były wyższe kwoty, jeżeli chodzi o poprzednią perspektywę unijną. Dziękuję, to tyle z mojej strony.

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Dobrze, dziękuję bardzo. Jeżeli chodzi o pierwsze pytanie, to rzeczywiście postaramy się może odpowiedzieć na piśmie, żeby bardziej szczegółowo przedstawić te informacje.

Jeżeli chodzi o użytek społeczny, to MRiPS będzie to realizowało. Jeśli chodzi o wsparcie programu dofinansowania miejsc opieki w ramach „Maluch+”, chciałabym podkreślić, że program ten jest również realizowany w ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego. Docelowo ma tam powstać 120 tys. miejsc. Tutaj mówimy o rozbudowie budynków, ale tam też są środki przeznaczone na to, więc to jest jakby...

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Ale tam padały tysiące, bardzo duże liczby, a w kwocie – z całym szacunkiem – 112 mln zł ile można zbudować, panie prezydencie? Pięć przedszkoli czy żłobków w skali kraju. A tu mówimy o tysiącach miejsc.

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Tylko to, co czytamy, jest to, co zostało już wypłacone.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Właśnie, to także kwestia nieposiadania harmonogramu. Pani minister podawała liczby, a my, nie mając harmonogramu działań, nie do końca jesteśmy w stanie zadać dobre pytania. Musimy wiedzieć, czy mówimy o tym, co chcemy zrobić, nie wiem, w maju, czerwcu, sierpniu, czy mówimy o tym, co zrobiliśmy w styczniu czy marcu.

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Jeżeli chodzi o... Pani zresztą odpowiedziała – to jest 610 mln euro. To jest ta kwota, która będzie...

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Na „Malucha+”?

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Tak.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):
Euro?

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:
Tak, euro.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):
Teraz to jest trochę inna kwota.

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:
Tak, tak, bo tu mówimy o tym, co zostało już wypłacone do tej pory. To jest przewidziane w całym KPO. Jeżeli chodzi o harmonogram, to nie wiem, czy tu jeszcze można coś doprecyzować.

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:
Należy spodziewać się w najbliższym czasie wzmożonych płatności z tego programu, bo w poprzedniej rewizji KPO KE zgodziła się na znaczące zwiększenie jednostkowego kosztu dotacji na utrzymanie miejsc maluchów o ponad 60%. W maju MRiPS miało podpisywać z urzędami wojewódzkimi zaktualizowane umowy na większe koszty finansowania, co miało udrożnić program. Tak więc środki, o których mówiła pani minister, to pierwsza faza płacenia za ten program. Natomiast w najbliższych miesiącach należy spodziewać się kolejnych refundacji. Docelowo w ramach tego programu z KPO ma być finansowane 47,5 tys. miejsc w klubach i żłobkach.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):
W dalszej części mojego drugiego pytania o termomodernizację pytałem, kiedy zostaną uruchomione środki konkretnie na termomodernizację – i użyteczności publicznej, i także na rynku zarządców nieruchomości? Bo jeszcze tych środków nie ma i kiedy one zostaną uruchomione? Czy mamy w harmonogramie jakiś konkretny termin?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:
Znaczy tak, nie mam w głowie harmonogramu 56 inwestycji. Natomiast termomodernizacja budynków wielomieszkalnych to jest program uruchomiony już przez MRiT, tam już te projekty są finalizowane. To jest nawet pierwszy nasz wskaźnik pośredni, chyba w czwartym wniosku o płatność, którą będziemy musieli wykazać w tym roku. Natomiast prawdopodobnie jest rzeczywiście tak, że NFOŚiGW, który realizuje część skierowaną do budynków jednorodzinnych, na razie finansuje głównie wymianę źródeł ciepła. Natomiast w KPO jest przewidziany wskaźnik dotyczący termomodernizacji budynków. To są takie związane projekty – wymiana źródeł ciepła i termomodernizacja. Tak że oczywiście sprawdzimy, na jakim etapie jest uruchomienie tej subinwestycji, natomiast ona na pewno będzie uruchomiona, bo mamy taki wskaźnik w KPO.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):
Znaczy prosiłbym o taką informację, bo według mojej wiedzy, a sprawdzałem to w jednym i drugim ministerstwie, takowe programy nie są uruchomione. To na pewno nie zostało ogłoszone – w sensie, że podmioty mogą składać swoje wnioski o uczestnictwo w tych programach. Może to się stało wczoraj, ale przynajmniej ja nie mam takiej wiedzy. Chciałbym taką informację, ale prosiłbym dla całej podkomisji, żeby w ramach materiałów był taki harmonogram.

Pan Jacek Karnowski prosił o głos.

Posel Jacek Karnowski (KO):
Wiecie państwo, oczywiście jeżeli chodzi o budynki jednorodzinne, to było bardzo wiele programów termomodernizacji. Jeżeli chodzi o wielorodzinne czy chociażby spółdzielcze albo komunalne – raczej były z tym kłopoty. Uwierzcie mi, że z przyczyn społecznych bardziej chyba powinna być termomodernizacja budynków wielorodzinnych niż jednorodzinnych, chociażby patrząc na osoby, które tam zamieszkują. Bo w pewnym momencie tam też wyszła – nie wiem, czy te wagi są dalej utrzymywane – waga zarobkowa. Było tak, że budynki jednorodzinne się termomodernizowały, a wielorodzinne zupełnie nie. Dlatego cieszę się, że jest ten program wielorodzinny, ale rozumiem, że jest dopiero otwarty.

On się dopiero otworzył. Też pytanie o harmonogram. Rozumiem, że dopiero się otworzył, że jeszcze nie jest rozkręcony.

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Jeszcze chciałabym uzupełnić, że tak jak powiedziałam, jest uruchomiony program przez MRiT. Tutaj jest aż tak duże zainteresowanie tymi środkami, że w wyniku obecnie trwającej rewizji zdecydowano o zwiększeniu alokacji na ten program ze 100 mln euro o dodatkowe 140 mln euro, co docelowo ma objąć 1,2 mln mieszkań. Tak więc ja oczywiście przekażę państwu informację, ile tych mieszkań aktualnie zostało stermomodernizowanych. Natomiast program prowadzony przez MRiT na pewno jest uruchomiony w ramach projektu.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Ale pani dyrektor, mówimy w tym momencie o programie, który wcześniej już funkcjonował, tak? Chodzi o tzw. premię remontową, która była realizowana w ramach BGK, z tego co kojarzę. Chciałem zapytać, czy coś takiego jak działanie 1.7.1, które było realizowane w ramach jeszcze poprzedniej perspektywy, co trwało, czy takie bezzwrotne środki – jak to wygląda, czy w ogóle jest to zaplanowane? Rozumiem, że to może nie być w kompetencji waszego ministerstwa, tylko właśnie Ministerstwa Rozwoju i Technologii bądź Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Natomiast wy tu na pewno odpowiadacie za finansowanie tego, po waszej stronie jest to, żeby przygotować te środki.

Z tego co wiem, to program, o którym mówi pani, jak najbardziej funkcjonuje, ale to jest coś, co już działa, to jest mniej korzystne z perspektywy beneficjentów. Moje pytanie – i myślę, że chyba pana Karnowskiego też tak brzmiało – chodzi tutaj o nowe środki z KPO i nowe programy. Było działanie 1.7.1 w ramach polisy. Czy teraz w ramach środków z KPO nowy program, o którym wszyscy mówią i na który wszyscy czekają... Bo są takie miasta jak Wrocław, Gdańsk, Warszawa, gdzie większość budynków wielorodzinnych jest po termomodernizacji i to ich nie dotyczy. Ale na przykład jest takie województwo śląskie, gdzie jakieś 40% budynków wielorodzinnych czeka na termomodernizację i czeka właśnie na te środki unijne. Dziękuję.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Niestety nie wygląda to tak różowo.

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Dobrze, myślę, że prześlemy państwu szczegółową odpowiedź. Myślę, będzie to najcenniejsze wraz ze wszystkimi informacjami. W razie dalszych pytań oczywiście też odpowiemy.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Myślę, że poprosilibyśmy jeszcze raz o spotkanie i przesłanie informacji. Spotkanie na pewno byłoby jak najbardziej zasadne.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Może zrobmy to w ten sposób. Jako że jest to pierwsza taka podkomisja, pierwszy raz się spotykamy w takim gronie, proponuję, że gdy państwo prześlą nam materiały, zbiorę pytania od członków podkomisji, żebyście państwo mogli się przygotować konkretnie na to, czego oczekujemy. Wtedy po prostu ustalimy termin spotkania, zaprosimy państwa oraz gości i będziemy pracować na konkretnym materiale. Dzisiaj jest bowiem takie pierwsze spotkanie podkomisji, ja też ze swojej strony przepraszam, że nie do końca państwo mogli się przygotować, bo wiedzieliście, czego ma dotyczyć, ale też się poznajemy i chodzi o to, żeby jak najwięcej można było zrealizować. Przede wszystkim żeby obywatele byli zadowoleni z naszej pracy, parlamentarzystów i ministerstwa, żebyśmy doszli do dobrych wniosków i dobrego działania.

Czy od strony państwa parlamentarzystów są jeszcze jakieś pytania?

Posel Jacek Karnowski (KO):

Jeszcze mam takie pytanie. Bo jeżeli chodzi o część pożyczkową, to mówiliście państwo o jednym programie, z tego co widzę „Zielona transformacja miast”. Czy coś jeszcze

mamy tam? Mówiliśmy o części pożyczkowej, bo część dotacyjną dość dokładnie omówiliśmy. A część pożyczkowa?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

W części pożyczkowej jest kilkanaście inwestycji. Jedyną uruchomioną, która już kontraktuje środki, jest też inwestycja prowadzona przez MRiT dotycząca mieszkalnictwa socjalnego pod tani wynajem. Druga uruchomiona to jest właśnie ta „Zielona transformacja miast”, o której mówiłam. Są tutaj inwestycje na przykład prowadzone przez MKiDN skierowane do podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych. Jest to inwestycja znowu objęta finansowaniem z budżetu państwa, czyli dla odbiorców ma charakter dotacyjny.

W tym roku dla inwestycji prowadzonej przez Ministerstwo Aktywów Państwowych dotyczącej wsparcia efektywności OZE w przedsiębiorstwach mamy wykazać na koniec roku podpisanie 43 umów. Tak że jest to inwestycja, która też przygotowuje się do ruchu.

Poseł Jacek Karnowski (KO):

To jest na OZE, tak?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Tak, na OZE przedsiębiorstwa. Tylko chodzi o duże przedsiębiorstwa.

Jest inwestycja w odpowiedzialności Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotycząca retencji na obszarach wiejskich. Niestety są opóźnienia w uruchomieniu tej inwestycji. Jest inwestycja, o której mówiłam, też objęta finansowaniem z budżetu państwa, dotycząca wyposażenia szkół w laboratoria wysokospecjalistyczne. Jest inwestycja dotycząca transportu zbiorowego w miastach, czyli zakupu tramwajów zeroemisyjnych dla miast, która bądź już jest uruchomiona, bądź za chwilę będzie uruchomiona przez Ministerstwo Infrastruktury. Jest to też inwestycja objęta finansowaniem z budżetu państwa.

Także cały duży komponent REPowerEU – czyli, jak państwo być może wiecie, w części pożyczkowej mamy takie dwa duże fundusze, instrumenty finansowe. Jeden dotyczący wsparcia energetyki, o budżecie ok. 17 mld euro, a drugi dotyczący wsparcia budowy morskich farm wiatrowych – na prawie 5 mld euro. Operatorem dla tych inwestycji będzie BGK, który już jest na etapie podpisywania umów wyznaczających go jako operatora. Te inwestycje będą uruchamiane w tym roku. Natomiast w przypadku tych inwestycji to końcowymi wskaźnikami jest podpisanie umów. Czyli wszystkie projekty, które otrzymają środki pożyczkowe z tych dwóch inwestycji, będą mogły być realizowane de facto po zakończeniu KPO, czyli po 2026 r.

Poseł Jacek Karnowski (KO):

Może jeszcze raz pani dyrektor powiedzieć, czego dotyczy ten fundusz?

Dyrektor departamentu MFiPR Monika Dołowiec:

Fundusz Wsparcia Energetyki to wielki fundusz, o wartości 17 mld euro. Jego celem jest finansowanie wymiany sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, produkcji OZE oraz poprawy efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach. Fundusz wsparcia morskich farm wiatrowych to są właśnie te farmy wiatrowe.

Poseł Jacek Karnowski (KO):

Dobrze, przepraszam.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Jeszcze uzupełnię pytanie kolegi. Poprosimy, żeby część pożyczkowa była też takim harmonogramem, zwłaszcza z informacją, jakie ministerstwo albo kto konkretnie, jak na przykład BGK. Bo ja na przykład nie wiedziałbym, czy to Ministerstwo Rozwoju i Technologii, czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska w tym momencie jest jako instytucja nadzorcza, jak chodzi o te kwestie. Prosiłbym o taką informację, żebyśmy wiedzieli, gdzie dalej szukać informacji. W zależności od tego, jak na przykład ten temat będzie nas interesował, to będziemy chcieli zaprosić przedstawicieli tegoż ministerstwa czy też innej organizacji na spotkania.

Dobrze. To chyba wszystko. Chyba, że pani minister chce coś dodać jeszcze z państwa strony.

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Tak. Jesteśmy umówieni, prześlemy odpowiedzi na dzisiejsze pytania oraz taką tabelkę może bardziej szczegółową, z konkretnymi inwestycjami, z harmonogramem. W razie jakichkolwiek dodatkowych pytań sprecyzujemy też mejlowo, ale jesteśmy oczywiście gotowi odpowiedzieć na pytania podczas kolejnej podkomisji, jak pan przewodniczący wspomniał.

Rzeczywiście, sprecyzowanie zakresu będzie pomocne i wydaje nam się również bardzo zasadnym zaproszenie innych resortów, które mogłyby może bardziej szczegółowo potwierdzić stanowisko.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Tak, tylko żebyśmy mogli to uczynić, to musimy od państwa otrzymać informację, kogo mamy zaprosić, kogo dana sprawa dotyczy.

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Bardzo chętnie prześlemy takie informacje.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Na pewno nie będziemy wszystkiego jednocześnie omawiać, bo chodzi o to, żeby mieć konkretne informacje i podjąć konkretne działania, a nie mówić o wszystkim, bo wtedy nic nie osiągniemy.

Jeszcze pan Jacek Karnowski chciał zabrać głos.

Poseł Jacek Karnowski (KO):

Chciałbym, abyśmy przegłosowali jako podkomisja wniosek o to, żeby zwiększyć ten program, spróbować zwiększyć program termomodernizacji budynków o budynki użyteczności publicznej.

A drugą rzecz, żebyśmy środki z „Zielonej transformacji miast” spróbowali przenieść do części dotacyjnej z pożyczkowej. Takie dwa punkty ustawy, żebyśmy przegłosowali tu, na Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej jako zespół. Pani Elu, zgoda?

Poseł Elżbieta Anna Polak (KO):

Tak, panie Jacku.

Poseł Jacek Karnowski (KO):

Myślę, że przyjmijmy to i sformułujmy na podkomisji. Panie przewodniczący, pan...

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Jak najbardziej, dwiema rękami się podpisuję pod wnioskami pana przewodniczącego Jacka Karnowskiego. Tylko będziemy prosili chyba o formalne przygotowanie tych wniosków przez zespół. Czy możemy to przegłosować słownie, a państwo to w protokole wpisać?

Sekretarz Komisji Sławomir Jakubczak:

Panie przewodniczący, będzie pełny zapis.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Czyli jak rozumiem, że jak to przegłosujemy...

Poseł Jacek Karnowski (KO):

A jutro mamy posiedzenie...

Sekretarz Komisji Sławomir Jakubczak:

Tak, ale na jutro to zapisu nie będziemy mieć.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

A jutro mamy posiedzenie łączone.

Poseł Jacek Karnowski (KO):

A z kim?

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Nie pamiętam.

Głos z sali:

Z infrastrukturą.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Z infrastrukturą? Najlepiej, byłoby super.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Bo ich też to dotyczy.

Sekretarz Komisji Sławomir Jakubczak:

Ale to inna tematyka. Musiałaby być zgoda prezydium na rozszerzenie porządku.

Posel Jacek Karnowski (KO):

A co tam jest jeszcze?

Sekretarz Komisji Sławomir Jakubczak:

Co my tam mamy? Mamy dwa fundusze, przewozów autobusowych i rozwoju dróg.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

To też ciekawa tematyka.

Sekretarz Komisji Sławomir Jakubczak:

Dostaliśmy obszerny materiał do przewozów autobusowych, więc nie wiem, jak tam z czasem.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Dobrze. Mamy kworum. Kto z obecnych członków podkomisji jest za przyjęciem tych dwóch wniosków? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Czyli wszyscy obecni członkowie są za przyjęciem tych dwóch wniosków. Dziękuję.

Posel Jacek Karnowski (KO):

Kiedy możemy liczyć od pani minister na te materiały?

Podsekretarz stanu w MFiPR Monika Sikora:

Do końca tego tygodnia, najpóźniej na początku przyszłego, jeżeli państwo pozwolą, to będzie wtedy bardziej...

Posel Jacek Karnowski (KO):

Dobrze, to byśmy prosili o rozesłanie.

Przewodniczący poseł Kamil Wnuk (Polska2050-TD):

Dobrze, to dziękuję bardzo w takim razie. Dziękuję państwu z ministerstwa za uczestnictwo.

Mamy jeszcze w drugim punkcie naszego posiedzenia plan pracy podkomisji na pierwsze półrocze 2024 r. Plan pracy został przedstawiony członkom podkomisji. Tak naprawdę to w tym półroczu zajmujemy się przede wszystkim głównie środkami z KPO i będziemy kontynuować to, co dzisiaj było. Mówiąc tak ogólniej, to jest główne zadanie naszej podkomisji teraz i wypracowanie działań. Jak widzimy po dzisiejszej podkomisji, jest dużo pracy przed nami i bardzo ważna współpraca – jak najlepsza – z ministerstwami. Z mojej strony to tyle.

Czy państwo macie jeszcze jakieś wolne wnioski? Nie widzę.

W takim razie dziękuję państwu za uczestnictwo w dzisiejszej podkomisji. Kończymy posiedzenie podkomisji.